

stemmelser om hvilke bind, der indgår i bibliotekernes optælling, bør erstattes af et sæt betingelser for, hvornår afgiften udløses. Disse betingelser skulle ifølge udvalget være, at der skal foreligge et værk i ophavsretlig forstand, at værket skal være væsentligt i forhold til bogen som helhed, og at det fysisk skal fremstå som en del af bogen. Ved den praktiske tilrettelæggelse vil der ifølge udvalget kunne blive tale om at stille krav af mere formel art.

Ministeriet påregner, at der ved den nærmere udformning af bestemmelserne om optællingen af administrative grunde dog må lægges afgørende vægt på, hvorledes en optælling kan foregå hensigtsmæssigt på grundlag af den centrale katalogisering. Dette betyder med de nugældende katalogiseringsregler, at det afgørende kriterium for udløsning af afgift vil være om bogen er indført i katalogen under ophavsmandens navn. Det vil som hidtil være en ufravigelig regel, at afgiften kun kan tilkomme én ophavsmand. Som altovervejende hovedregel vil afgiften tilkomme den ophavsmand under hvis navn bogen er indført i katalogen. Ved optællingen medregnes bøger, der er indført under den berettigedes navn, uanset om de også indeholder bidrag af ophavsmænd af andre kategorier. Bøger med flere ophavsmænd i samme kategori medregnes ikke. Bearbejdelser vil således kun kunne komme i betragtning, i det omfang bøgerne er indført under bearbejderens navn.

For så vidt angår spørgsmålet om en afhjælpning af de ufuldkommenheder, der fortsat vil knytte sig til en optælling efter de ovennævnte retningslinier henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 3.

Vedrørende administration

Administrationen af den i medfør af lovforslaget etablerede afgiftsordning påregnes henlagt til det i forslag til lov om biblioteker omhandlede biblioteksdirektorat. De nærmere regler for ordningens administration, som vil blive fastsat efter forhandling med undervisningsministeren, vil indeholde regler om folke- og skolebibliotekernes indberetningspligt.

Den gældende afgiftsberegning er baseret på en optælling af de bind, hvormed den berettigede er repræsenteret i bibliotekerne. Bogudvalget har behandlet spørgsmålet om hensigtsmæssigheden af andre beregningsmetoder såsom optælling af udlån, betaling i forbindelse med indkøb eller afgift efter antallet af titler kombineret med en mindre afgift pr. bind.

Bogudvalgets konklusion var, at man fortsat bør beregne afgiften på grundlag af bindtallet, bl.a. under hensyn til at der derved sikres afgiftsmodtagerne en nogenlunde ensartet indkomst gennem en årrække. Da man indertid må erkende, at den gældende optællingsordning er administrativt belastende, foreslår udvalget, at der foretages en undersøgelse af, hvorledes en opgørelse af bindtallet på basis af stikprøver kan gennemføres, således at resultatet bliver repræsentativt.

I overensstemmelse hermed forudsættes det, at ministeren for kulturelle anliggender efter forhandling med undervisningsministeren kan fastsætte bestemmelser om, hvorledes opgørelsen af antal afgiftsberettigende udlånsenheder skal finde sted. Spørgsmålet om hensigtsmæssigheden af en stikprøvevis opgørelse vil indgå i de videre overvejelser.

I overensstemmelse med Bogudvalgets indstilling påregnes der ikke ændringer i principperne i den gældende ordning, hvorefter et nævn med repræsentation af biblioteker og ophavsmænd skal have adgang til at følge afgiftsadministrationen.

For så vidt angår spørgsmålet om afgift til efterladte agter ministeriet i overensstemmelse med Bogudvalgets henstilling at vurdere behovet for en revision af de gældende regler bl.a. under hensyntagen til overvejelserne i det af justitsministeriet nedsatte ægteskabsudvalg.

Til § 3

Som det fremgår af de almindelige bemærkninger og bemærkningerne til § 2, stk. 4, antages de tekniske forudsætninger ikke for tiden at være til stede for at medtage værker med flere ophavsmænd i afgiftsberegningen. Bogudvalget har som nævnt stillet forslag om at medtage værker med op til 3 ophavsmænd, når beholdningsregistreringen kan foregå ved hjælp af edb.

Der vil også fortsat være knyttet andre ufuldkommenheder til afgiftsberegningen under de gældende tekniske forudsætninger, f. eks. det forhold at visse kategorier af ophavsmænd (fotografer og billedkunstnere) bliver underrepræsenteret ved optælling på grundlag af de nu anvendte katalogiseringsprincipper.

Med henblik på afhjælpning af mangler af den ovennævnte karakter foreslås der etableret en rådighedssum til fordeling blandt forfattere m.fl. som nævnt i § 1, der er repræsenteret i biblioteker, der er omfattet af loven, med bøger og lydband, for hvilke de pågældende ikke modtager afgift